

Klepet na naj poti 2022: tematske poti kot idealen trajnostni produkt

Turistična zveza Slovenije (TZS) in Turistično Društvo Cer Cerovo sta v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije in Občino Grosuplje organizirala tradicionalni »Klepet na naj poti 2022«, 26. maja 2023, na **Poti zelene rege v Vodomčevem gaju v Cerovem**. Dogodek je bil namenjen skrbnikom in načrtovalcem tematskih poti, predstavnikom institucij, ki se ukvarjajo z razvojem na področju tematskih poti, predstavnikom destinacijskih organizacij (lokalne turistične organizacije, turistično informacijski centri občine), turističnim agencijam in organizacijam, predstavnikom lokalnih skupnosti in vsem zainteresiranim posameznikom. Udeležilo se ga je več kot 20 udeležencev.

Klepet na naj poti je bil izveden na tematski poti, ki je bila na Dnevih slovenskega turizma 2022 med 35 tematskimi potmi skupaj s Potjo med krošnjami Pohorje razglašena za najboljšo tematsko pot 2022 v okviru projekta TZS »Moja dežela, lepa in gostoljubna«. V ocenjevanje tematskih poti je bilo v letu 2022 prijavljenih 35 tematskih poti: *Aškerčeva pot*, *Čredniška pot po Poljanski dolini ob Kolpi*, *Gozd je kultura*, *Gozdna učna pot Modrijanov*, *Gozdna učna pot Ruta*, *Interaktivna učna pot z ribo Branko Braslovčanko*, *Krajinski park Debeli rtič*, *Krškočara*, *Mašunska gozdna učna pot*, *Polhov doživljajski park*, *Ponirkova pot - učna ekološka pot po Krajinskem parku Rački ribniki - Požeg*, *Pot med krošnjami Pohorje*, *Pot*

močvirskih škratov na Mali plac, Pot pastirskih škratov, Pot po močvar, Pot Srečno-Zagorje ob Savi, Pot zelene rege, Prometejeva učna pot, Razgledišče Špica na Mežakli, Rožnovenska pot, Sabotin - Briški krog miru, Sprehod po preteklosti Celja, Škratji Kras, Smaragdna dogodivščina ob Ajdovskem zidu, Sromeljska pešpot, Tematska pot Deskle, Učna pot Kučar – Kolpa, Učna pot Savus, Uskoška pot, Velike Lašče skozi obrti in dejavnosti, Vodna učna pot Bobrček, Začaran gozd, Zelena pot z zgodbo od Podgorja do Wiederdriesa, Župančičevo sprehajališče).

Komisija za tematske poti pri TZS je v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije pregledala in ocenila vse poti in na podlagi ocenjevalnih modulov, razglasila Naj pot 2022, ki si jo delita: Pot zelene rege in Pot med krošnjami Pohorje. Drugo mesto je pripadlo Mašunski gozdni učni poti in tretje mesto Učni poti Savus. Tekmovanje v okviru projekta Moja dežela lepa in gostoljubna, poteka že vse od leta 2011. Do sedaj je komisija pregledala že 500 tematskih poti.

Tematsko srečanje »Klepet na naj poti« so po odličnem uvodnem pozdravu in nagovorih v prvem delu obeležili prispevki na naslednje teme:

- Tematske poti in Naj pot 2022 (Jože Prah, Zavod za gozdove Slovenije in Turistična zveza Slovenije)
- Proces in oblike vodenja na tematski poti in v naravi v luči Strategije slovenskega turizma 2022 – 2028 (Dubravka Kalin, generalna direktorica Direktorata za turizem, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport)
- Projekt Turistični vodnik pri TZS (Andreja Vesel in Karmen Burger, Turistična zveza Slovenije)
- Gozdni nadzor (Jože Mori in Andrej Rot, Zavod za gozdove Slovenije)

Na podlagi konstruktivne razprave udeležencev srečanja so bili sprejeti naslednji zaključki:

- Tematske poti imajo informacijski, izobraževalni in rekreacijski namen. Prav tako pa imajo tudi vlogo varovanja in ohranjanja narave ter kulturne dediščine, in nudijo izjemen izobraževalno – poučni moment. Poleg tega pa pomenijo tudi tržni segment, ki je povezan z naravo in doživljajskim turizmom.
- Upoštevač veliko število tematskih poti v Sloveniji ob vse večjem obisku pretežno v naravnem okolju, bi bilo treba vzpostaviti urad

za poti in izdelati centralno evidenco oz. register tematskih poti, nacionalni sistem certificiranja poti ter izoblikovati poslovni model tematskih in drugih poti v Sloveniji.

- Za certificirane poti je potrebno zagotoviti enoten sistem označevanja tematskih poti v skladu z obstoječimi pravili.
- Povečati moramo skupno in poenoteno promocijo tematskih in drugih poti ob istočasnem upoštevanju nosilnih kapacitet posameznih območij in zavarovanih krajin.
- Tematske poti so izjemno pomembne pri vodenju in usmerjanju turistov in drugih obiskovalcev pri vstopu v naravo in za ohranjanje neokrnjene narave in obenem nudijo priložnost za bolj razpršen obisk turistov v glavni turistični sezoni.
- Izdelati je potrebno organizacijski in izobraževalni model vodništva po tematskih poteh in vključiti podporo nacionalni poklicni kvalifikaciji (NPK) vodnik v naravi in krajini.
- Veliko poti ima svojo izjemno prepoznano vrednost. Njihova posebnost je, da znajo združevati in povezovati lokalne skupnosti preko njihovih meja in obenem povezati domačine z zgodbami tematskih poti in na inovativen način povezati naravo, kulinariko, kulturno dediščino, turistične točke in druge znamenitosti v zaokroženo ponudbo.
- Za uspešno promocijo in prepoznavnost tematskih poti je potrebna odlična interpretacija znamenitosti in doživetij, ki jih nudi določen prostor, obenem pa je nujno omejiti dostop do nekaterih elementov naravne in kulturne dediščine za njihovo ohranitev.

- Velja izkoristiti potenciale, ki nam jih ponuja naše okolje, in graditi na odličnosti. Pomembno je dobro sodelovanje na vseh nivojih - od snovalcev, do lokalne skupnosti, lastnikov, skrbnikov, soglasodajalcev....
- TZS s partnerji še naprej nudi strokovno pomoč pri snovanju in razvoju tematskih poti in pri izobraževanju vodnikov za vodenje na tematskih poteh.
- Tudi v bodoče želimo biti še bolj povezani z vsemi deležniki povezanimi s tematskimi potmi.
- Planinska zveza Slovenije na spletnem portalu MaPZS (<https://mapzs.pzs.si/home/trails>) predstavlja vse planinske poti, in tudi nekaj tematskih poti in gozdnih učnih poti ter vodi evidenco planinskih poti in skrbnikov ter vodi kataster planinskih poti. Slovenska turistična organizacija preko Slovenia-outdoor GIZ (<https://slovenia-outdoor.com/experiences/tematske-poti/>) predstavlja nekatere tržno zanimive tematske poti in nekaj planinskih poti. Tematske in druge poti pa poleg teh portalov najdemo opisane še na več drugih mestih, kot sta npr. Zavod RS za narave, Zavod za gozdove Slovenije.
- Predlagamo, da Turistična zveza Slovenije pristopi k izdelavi katastra in certificiranju vseh tematskih poti v državi.
- Turistična zveza Slovenije je tudi letos že objavila razpis Moja dežela lepa in gostoljubna (<https://turisticna-zveza.si/novica/moja-dezela-lepa-in-gostoljubna-2023-izlet-po-vasi-meri>) ter povabila k prijavi tematskih poti.

Poročilo zaključujemo z motom: TEMATSKE POTI NAS POVEZUJEJO IN UČIJO MANJ JE VEČ!

Besedilo in fotografije: Jože PRAH
Predsednik Komisije za tematske poti pri TZS